

DET KONGELIGE OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENT

KONTOR: TOLLBUGATEN 31 - TLF. 11 90 90 - RIKSTELEFONER OG FJERNVALG TLF. (02) 41 90 10
POSTADRESSE: POSTBOKS 8148 DEP., OSLO 1 - TELEKS: 18680 OEDEP N

Norges vassdrags- og elektrisitetsvesen
Boks 5091 Majorstua

OSLO 3

NVE-E

ARKIVNR.:
SAKSBEH.:

3079 08.06.83

KAN ARKIVERES

OFF.:
U.O.:

Deres ref.

Vår ref. (bes oppgitt ved svar)

Dato

OED /83 V DS/PHH/BK

7.6.83

AVGIVELSE, FORDELING OG PRIS PÅ KONSESJONSKRAFT

1. Det vises til Olje- og energidepartementets brev av 2.11.81 til Norges vassdrags- og elektrisitetsvesen med retningslinjer for avgivelse, fordeling og pris på konsesjonskraft.

Departementet har vurdert en omgjøring av hovedretningslinjene etter begjæring fra Landssamanslutninga av vasskraftkommunar. Begjæringen har vært forelagt de berørte organisasjoner til uttalelse. Hovedretningslinjene er også vurdert av Regjeringsadvokaten og deretter lagt frem for Regjeringen.

Departementet er kommet til at det ikke er grunnlag for å endre hovedretningslinjene. Departementet vil dog klargjøre og utdype noen av de forhold som er omhandlet i brev av 2.11.81, og som derfor avløses av dette brev.

2. Avgivelse og fordeling av konsesjonskraft.

Vassdragsreguleringslovens § 12, pkt. 15, 1., 3. og 4. ledd lyder som følger, jfr. ervervslovens § 2, 3. ledd pkt. 12:

"Det skal i konsesjonen pålegges de vannfalls- og bruks-eiere, som benytter seg av det ved reguleringen innvunne driftsvann, å avgi til den kommune, hvor kraft-

anlegget er beliggende, eller andre kommuner, derunder også fylkeskommuner, etter departementets bestemmelse, etter hvert som utbygging sker, inntil 10 pst. av den for hvert vannfall innvunne øking av kraften beregnet etter reglene i § 11 post 1, jfr. § 3.

Fordelingen av kraften mellom kommunene bestemmes av vedkommende regjeringsdepartement.

Kommunene kan nyttiggjøre seg den kraft, som således avgis til dem, på den måte de finner hensiktsmessig."

Hensikten med konsesjonskraft er å sikre utbyggingskommunene tilstrekkelig elektrisk kraft til den alminnelige elektrisitetsforsyning til en rimelig pris.

Utbyggingskommunene må derfor være prioritert opp til det hele kvantum - dog ikke utover eget behov til den alminnelige elektrisitetsforsyning innen kommunen. Ved fastsettelse av eget behov tas ikke hensyn til egen kraftproduksjon.

Resten av konsesjonskraften - som må reserveres for utbyggingskommunene - bør imidlertid fordeles på det (de) fylke(r) hvor kraftanlegget (reguleringsanlegg, fall og kraftstasjon) ligger - dog ikke utover eget behov til den alminnelige elektrisitetsforsyning innen fylkeskommunen.

Kommunen kan øke sitt samlede uttak av konsesjonskraft etter hvert som kraftbehovet til den alminnelige elforsyning innen kommunen stiger.

Det har vært reist spørsmål om avgivelse av konsesjonskraft i knapphetssituasjoner. Departementet antar at konsesjonskraft ved innski'enkning av leveringene har samme sikkerhet som fastkraft.

3. Fastsettelse av pris på konsesjonskraft.

Vassdragsreguleringslovens § 12, pkt. 15, 9. ledd, jfr. ervervslovens § 2, 3. ledd, pkt. 12 lyder:

"Kraften skal leveres til vanlig pris i vedkommende forsynings- eller samkjøringsområde. Dersom det ikke er mulig å påvise noen slik pris, skal kraften leveres til selvkostende. Hvis den pris som således skal legges til grunn blir uforholdsmessig høy, fordi bare en mindre del av den kraft, vannfallet, eller fallene, kan gi er tatt i bruk, skal kraften leveres til rimelig pris. Uenighet om prisen avgjøres av vedkommende departement."

Reglene av 1959 er gitt under andre tekniske og økonomiske forutsetninger enn de som gjelder i dag, og dette er en

x) skal være: midlertidig

vesentlig årsak til de tvister som har oppstått.

Av hensyn til behandlingen av en rekke saker som ligger i NVE og departementet, er det helt nødvendig at departementet klargjør hvilke hovedlinjer som vil bli fulgt ved fastsettelse av pris på konsesjonskraft inntil nærmere avklaring fra Stortingets side har funnet sted.

Departementet antar at vanlig pris i betydning statskraftpris/markedspris ikke lenger er dekkende for lovens intensjoner, jfr. Høyesteretts dom av 8.12.78 i Sira-Kvina-saken.

Departementet har søkt å finne frem til den pris som under hensyntagen til den tekniske og økonomiske utvikling er i best harmoni med loven og dens intensjoner.

Departementet legger særlig vekt på følgende hovedhensyn:

- Prisen på konsesjonskraft må være økonomisk fordelaktig for kommunene sammenlignet med markedsprisen.
- Prisen må knyttes til en vurdering av selvkost.
- Prissystemet må - for ikke å føre til langvarige forhandlinger og gi grobunn for en rekke tvister - være enkelt å praktisere.

Som følge av den sterke utbygging som har foregått innen elektrisitetsforsyningen i Norge i de siste 30 år er landet i dag et samkjøringsområde.

Departementet vil ved uenighet fastsette pris på konsesjonskraft til gjennomsnittlig selvkost levert kraftstasjon for et representativt antall nye og gamle - helt eller delvis nedskrevne - kraftverk innen området til enhver tid.

Landet har i dag ca. 500 kraftstasjoner hvorav NVE helt eller delvis eier ca. 10 pst. som representerer ca. 30 pst. av landets produksjon i et medianår.

Departementet antar at NVE - drevne stasjoner i samkjørings-

området - 35 stasjoner i 1982 - inntil videre må kunne anses som representative ved beregning av gjennomsnittlig produksjonskostnad for landet.

Ved uenighet om konsesjonskraftprisen ved konsesjoner gitt etter 10.4.1959 vil Olje- og energidepartementet fastsette prisen for tiden 1.1. - 31.12.1983 til:

For utbyggingskommuner

Levert avspenning stativ i kraftstasjon med kommunens brukstid	4,9 øre/kWh
--	-------------

For fylkeskommuner

Levert avspenning stativ i sentralt leveringssted - en gang nedtransformert:	+ 1,0 - " -
Transformeringsavgift	+ 1,0 - " -
	<u>6,9 øre/kWh</u>

4. Departementet er av den oppfatning at gjeldende lovgivning ikke gir hjemmel for ytterligere økonomiske fordeler til utbyggingskommuner når det gjelder fordeling og pris på konsesjonskraft.

Utbyggingskommunens andel av den netto-fordel en kraftutbygging medfører mottar kommunen gjennom konsesjonsavgift og næringsfond. Fondet skal fortrinnsvis anvendes til utbygging av næringslivet i distriktet.

5. Departementet vil peke på at plikten til å avgi konsesjonskraft tidligere som regel er blitt erstattet av en avtale mellom konsesjonær og kommuner med leveringsbetingelser som er fremkommet etter forhandlinger mellom partene. Slike avtaler vil kunne bestå uavhengig av hovedretningslinjene.

Det vil fortsatt kunne inngås avtaler uavhengig av hovedretningslinjene som erstatning for lovens bestemmelser om konsesjonskraft. Det er i så fall en forutsetning at kommuner, fylkeskommune og konsesjonær er enige om avtalen. I motsatt fall vil departementet (NVE) fatte vedtak om fordeling og pris basert på hovedretningslinjene.

6. Spørsmålet om endring av konsesjonskraftbestemmelsene i ervervsloven og reguleringsloven er forelagt Energilovutvalget i henhold til utvalgets mandat. Saken vil deretter bli behandlet av Regjeringen og forelagt Stortinget på vanlig måte.

Vidkunn Hveding

Hans-Ludvig Dehli